

SLAVKOVSKÉ NOVINY

pro město Slavkov a okolí.

1. června 1945.

150 Kč

Číslo 29.

ZPRÁVY TASS.

Zatčení Hitlerova sekretáře. Kancelář Reuter oznamuje, že vojáci 7. amer. armády zajali osobního sekretáře Hitlera Kr. Schrodena.

Bývalý úředník polské emigrantské vlády o polské otázce. List Star, vycházející v Toronto, uveřejnil v tyto dny stat dr. Stavinského, který přijel nedávno z Londýna; Stavinský byl úředníkem v min. informací polské emigrant. vlády a odešel pro názorové neshody. Podle jeho názoru zapomíná se při řešení složitého polského problému základního činitele, který je sám polský národ. Stavinský podrobně zkoumá situaci polského národa, zvláště polského rolnictva. Charakterizuje Polsko jako zemi čistě rolnickou, která utrpěla válkou víc než kterákoliv země. Připomíná, že polská vládnoucí třída, chtějíc r. 1920 dosáhnouti podpory rolnictva ve válce se Sovětským svazem, slíbila dáti rolnictvu půdu, ale svůj slib nesplnila. Stavinský úplně schvaluje pozemkovou reformu zatímní polské vlády, neboť přes 1½ mil. polských rolníků těší se již jejímu dobrodiní. Při tom zdůrazňuje fakt, že polská emigrantská vláda v Londýně nikdy dosud nevzala na sebe jakýkoliv závazek v této neobyčejně důležité sociálně hospodářské otázce. Stavinský dále zdůrazňuje úspěchy zatímní polské vlády a ukazuje, že v tom tkví hlavní příčina, proč si tato vláda získala důvěru polského rolnictva. V tom také spočívá hlavní příčina nepřátelského postoje emigrantské vlády k zatímní vládě ve Varšavě; Stavinský nakonec obviňuje přímo emigrantské Poláky, že se bojí vytvořivši se v Polsku silné koalice, která se těší úplné důvěře a podpoře téměř všeho polského národa.

Kapitán Ramsey zahájil opět činnost v angl. parlamentě. Konservativní člen parlamentu kapitán Ramsey, jenž strávil podle zákona na ochranu státu dobu od května 1940 do září 1944 ve vězení, podal ve sněmovně návrh, aby anglická vláda znova zavedla „židovský statut“ a uvedla v život jeho činnost. Kancelář Reuter ukazuje, že ohraničená práva Židů v Anglii - t. zv. židovský statut - byl přijat angl. sněmovnou v r. 1290 a zrušen byl r. 1846 za vlády královny Viktorie.

Pulkavská hvězdárna se obnovuje. Slavná pulkavská observatoř nedaleko Leningradu, která byla po 30 měsících na bojové linii, se částečně nově buduje, částečně obnovuje. Vnitřní zařízení této historické hvězdárny bylo většinou zachráněno. Pro stavbu nových objektů bylo hvězdárně přiděleno 150 ha pozemků. Kolem hvězdárny bude vytvořen 3 km široký ochranný zelený pás.

Šachový turnaj o mistrovství SSSR. Včera byl ve všesvazové sekci těl. výchovy a sportu schválen řád šachového turnaje o mistrovství SSSR. Turnaj bude v Moskvě od 1. června do 1. července t. r. Zúčastní se ho dosavadní mistr šachu Sovětského svazu M. M. Botvink,

mitr Moskvy Smyslov, dále mistři Bondarevský, Flohr (nás býv. mistr, nyní trvale bydlící v Sov. svazu) a j. Potom se konalo vylošování pořadí hráčů. Bylo stanoveno, že v prvních třech dnech musí být dohrány první tři partie.

1. září 1945.

Dny 1. a 2. září 1945 mají se stát historickými mezníky ve vývoji tělesné kultury v Československu. Organizační odbor Ústředního národního tělovýchovného výboru předloží návrh, aby likvidační sjezdy všech dosavadních organizací a Svazů se konaly 1. září a 2. září se má sejít první řádný ustavující sjezd nové jednotné organizace české tělovýchovy. Ten pak rozhodne podle návrhů o ideovém programu hnutí, o jeho rádech a stanovách, o jménu organizace, oslovení jejích členů, o majetkoprávních převodech a ostatním. Do té doby mají být provedeny všechny přípravy v ústředí.

Jsme přesvědčení, že tento nejzazší termín bude dodržen a všichni, kteří spolupracují na vybudování jedinečného díla, se přičiní a dají do služeb definitivního sjednocení všechny své nejlepší síly a dobrou vůli.

První předpoklad k jednotě myslí a rukou v tělovýchově dal lid sám, zejména na českém a moravském venkově. Ti, kteří váhají, musí zůstat stranou. Nic nemůže stát v cestě tvořící se jednotě, jež vyšla z vůle lidu i jeho vlády, živěná trpkými zkušenostmi minulosti.

Den 1. září 1945 má všechny možnosti, aby byl zapsán do historie české tělesné výchovy zlatým písmem a zařadil se hned za historický mezník vystoupení myšlenek dr. M. Tyrše. V novém duchu, s revolučním nadšením nechť všechno směřuje k úkolu, jehož vyjádřením je den 1. září 1945

Podpora armádě civilním obyvatelstvem.

Dne 30. května 1945 dostavili se k posádkovému velitelství v Bučovicích zástupci obce Hrušek a přivezli na 2 povozech různé potraviny, které darovali jejich občané nastoupivším našim vojákům. Velitel posádky plk. pěch. Kozelský zřejmě dojat, srdečně poděkoval dárčům, kteří vzpomněli znovu tvořící se naší armády. Jako vděk nechal uveřejnit v posádkovém rozkaze přípis, který zaslal jako poděkování občanům z Hrušek. Poděkování zní:

„Občanstvu obce Hrušky. Milí občané!

Velice mile nás překvapil Váš dar potravin pro čs. vojsko v posádce Bučovice. Netajím se tím, že potravin skutečně potřebujeme a tím více je nám Váš dar milý.

Za všechny vojáky posádky tisknu Vám všem ruku, přijměte můj srdečný dík s přáním, aby příští úroda Vám vše, co jste nám dali, stokrát vynahradila.“

Seznam dárců: Procházka Václav čp. 150, Drkal Emil 186, Večeřa Štěpán 158, Střeštilk Oldřich 92, Večeřa Vlad. 221, Valián V. 5, Stavínoha Stan. 129, Bílek Eduard 7, Holoubek Vojtěch 39, Ducháč V. 30, Velecký Josef 48, Pokluda Jakub 153, Štefan Robert 71, Kuba Jan 18, Střítecký Josef 14, Kuchyňka Jar. 227, Procházka Bernard 179, Šlesinger Jindřich 84, Štefan A. 6, Janačík Pavel 92, Zdražil Cyril 213, Fuxa Antonín 38, Krčmář Ed. 224, Kalenda Jar. 216, nejmenovaný, Valek Josef 220, Večeřa Jindřich 212, Kazda Tomáš 228, Lázníček Ged. 225, Konečný Ant. 180, Štefan O. 217, Štefan Josef 113, Florián Ludvík 139, Štefan Štěpán 46, Novotný Frant. 35, Plchoutová Marie 200, Hausner Antonín 196, Jetelová Štěpánka, Gottvald Jan 40, Veselka Albín, Krejčířiková Jenofa a Růžena 3, Pospíšilová M. 1, Zeman Jan 151, Kūchlerová Marie 61, Haluza Josef 89, Krčmář Zdeněk 33, Čermák Jan 12, Večeřa František 156, Labr Vladimír 52, Loučanský Ludvík 197, Zapletal Antonín 72, Válek Václav 177, Hegr Vladimír 219, Krčmář Eduard 170, Krčmář Klement 134, Hájek

Poslání.

Utenáři. — Básně ze sbírky „Dva světy“ — připravované pro tisk.

Já netoužím po vavřínových věnců krátké sláve.

Když evakuovali my jsme z Vratislavě,

ve Waldheimu jsem veršům život dal,
pro vzpomínku na utrpení, bídu, hoře, žal.

Tenkrát starý mladému a velký malému ruku tisk,
když každému z nich hrozilo zřícení se skalisk.

Když povznese Tě život jednou výš a dál,
vzpomeň, co prožil jsi, co slz jsi vyplakal,
vzpomeň, cos hladu musel vytrpět,
vzpomeň, jak proklínal jsi svět.

A nechťej, by proklínal Tě jednou lid.

Právo na život i ten nejmenší chce mít.

Podej mu ruku a přivolej ho k sobě blíž,
tím nejlépe mé verše pochopíš.

Jaromír Šimáček.

Josef 162, Hegr Josef 174, Holoubek Jan 232, Mach Václav 29, Cigánek Josef 64, Knésl Albín Petr 201, Vymazal Rudolf 19, Cigánek Jan a Fiala Josef 70, Jurásek Josef 206, Urbánek K. 50, Nesvadba K. 210, Müller Václav 119, Horáček Pavel 182, Jeřábek Pavel 31, Antl Emil 5, Řepa Pavel 160, Masař Alois 37, Jedlička Miloš 73, Miksa Josef 149, Šurdová Růžena 102, Partyka Josef 93, Hošek Ant. 47, Holoubek Matouš 59, Kalouda Fr. 80, Bílek Stanislav 215, Kloc Boh. 202, Kněslová Jenovefa 45, Petrůň Adolf 34, Svoboda St. 138, Dofek Vavřín 41, Fuksa Jarolím 36, Smíd J. 8, Hausner František 43, Krejčířová M. 16, Fuksa J. 187, Večeřa St., Knésl Vladimír, Drápal R., Štefan Tomáš, neznámý, Mísák Boh.

Z OKRESU — PRO OKRES.

Již se nám vrátil! Konec vzpomínání. Už je doma. Ve středu přijel s Rostislavem a již ve čtvrtek časně ráno jsem ho potkal ve Slavkově. Do Brna chtěl jet. Má prý tam kamarády, kteří potřebují pomoci. Celý on! Ve ztýraném těle zase ta krásná, starostlivá duše. Myslíte, že se změnil? Masarykovsky pružný krok, hlava šedivější, pevný zrak, tvrdší vrásky v obličejí. Hlavně ta kolmá na čele, to byl ten vzdor! Stejně poctivý stisk ruky, jako tenkrát, když jsem přišel na jeho školu. Jen slzy hrkly do očí. Nestyděli jsme se za ně. Tak Tebe si vybrali, ti krvaví psi! Chudáci. Čím více týrali těla, tím pevnější vrátili charakter. A na těch budeme stavět. Milý Karle, zdravím Tě za všechny věrné! Šťastné Vážany! M. K.

Linhartské Vážany. V den zahájení mírové konference 25. dubna 1945 byly Vážany osvobozeny Rudou armádou. V 7 hodin ráno opustili poslední němečtí vojáci vesnici. Několik občanů se připlížilo k ruským hlídkám, aby jim oznámilo, že vesnice je prosta Němců. Rusové už měli připraveny minomety a granáty na ostřelování vesnice. Ihned zastavili přípravy a rozvědčící o 10. hodině vkročili do vesnice. O 1/2 11. hodině dopoledne bylo obsazení skončeno. Tak Vážany zásluhou Rudé armády unikly připravovanému osudu. Podle plánů okupační armády měly se Vážany státi důležitým opěrným bodem směrem na Brno. Kolem Vážan pracovali všichni občané i ženy několik dní na zákopech, které se táhly v několika řetězích po kopcích nad vesnicí, v délce asi 65 km. Ještě dva dny před vstupem Rudé armády do vesnice, museli večer v 8 hodin nastoupiti všichni občané od 14-60 let a němečtí okupanti nás hnali na zákopové práce ke dvoru Hejda. U Šaratic, Hostěrádek a Zbýšova se už bojovalo a tak se nám všem naskytl hrůzokrásný pohled na noční boj zblízka. Některé granáty dopadaly až ke dvorku, proto se ve dne nedalo pracovat. A tak uprostřed střelby a v duši s obavou co se děje doma s těmi, kteří tam zůstali, a co se děje vůbec s Vážanami, jsme museli dokončit určený díl

zákopu. Někteří se vraceli domů kolem půlnoci. Nic se nepříhodilo, až na několik krádeží. Zákopníci, kteří řídili práce, zmizeli a s nimi několik párů koní, povozů a školní psací stroj. Za bojů o vesnici padli 3 Rudoarmějci. Čest jejich památce. Jejich hroby jsou stále ozdobeny a plné květin. Při ostřelování Vázan německými okupanty zahynul občan Puk Antonín. Němci před odchodem vyhodili most přes Litavu. Výbuchem byla celá ulice - 42 domů nad mostem, citelně poškozena. Střechy, okna, zbořená části budov a trhlíny, byly však ihned organisovanou svépomocí Národního výboru opraveny v několika málo dnech. Deště, které přišly čtvrtý den po osvobození nám již nemohly uškodit, poněvadž bylo již vše v pořádku. Již po dobytí Slavkova jsme začali s opravami střech. Přijel za námi voják Rudé armády na koni s výzvou, abychom se nevystavovali nebezpečí, že na hřebenu střech můžeme být dobrým cílem německých okupantů, kteří se mohou domnívat, že jsou to ruské hlídky. Pokrývali jsme tedy ten den střechy na straně odvrácené od Slavkova.

9. května jsme důstojně oslavili vyhlášení míru společně s Rumuny, kteří byli u nás posádkou a měli i hudbu.

Děvčata se dobrovolně přihlásila k čistění školy. 17. května bylo u nás zahájeno opět vyučování. A poněvadž učitelská a žakovská knihovna zůstaly jako zázrakem ušetřeny, užřely děti hned při zahájení vyučování před sebou ty dvě naše drahé, ušlechtilé tváře: obrazy obou presidentů. Školní sbírky byly poškozeny, také obecní knihovna a loutkové divadlo dosti utrpělo. Ale to všechno se nahradí a přebolí. 20. května se vrátil z koncentračního tábora soudruh Večeřa Eduard, dobrý kamarád, kulturní pracovník, přítel dětí a loutkového divadla. Přes rok trpěl a žil pro odplatu. Na jeho přivítání se sešlo mnoho občanů.

27. května večer byla v naší obci oslava narozenin pana presidenta dra E. Beneše. Slavnost vyzněla opravdu v souladu radosti v našich srdcích. Lampionový průvod a hudba připravila dětem mnoho radostí. Zdařilý pořad vyplnili žáci obecné školy. Slavnost opět ve svobodné Čsl. republice by nebyla pro Vázany slavností úplnou, kdyby opět po tolika letech k nám nepromluvil náš milý pan ředitel Brauner. Děkujeme mu odtud ještě jednou za slova, která vyvolala slzy v očích, která ale také zavazovala k dobru a práci.

A nyní? Ještě nejsme všichni. Ještě čekáme na našeho milého pana řídicího Karla v. d. Brucha, který podle zprávy již za námi spěchá z Lipska, a dále na několik chlapců, nadějných občanů, kteří se ještě nevrátili z práce v říši. Až budeme všichni pohromadě, dáme hlavy dohromady a ruce přiložíme k dílu za jednotu a lepší život Vázan a naší krásné osvobozené vlasti. Věříme, že se nám podaří vybudovat jednotnou tělovýchovu a jednotné vedení kulturní činnosti. Kroužek divadelních ochotníků jen obnovíme.

P. M.

Učňovská škola v Rousínově zahajuje opět vyučování v pondělí 4. června 1945 v 10 hodin dopoledne. Všichni žáci dostávají se v ten den ve stanovenou hodinu do školy.

Ředitelství.

Konkurs. Národní výbor ve Slavkově u Brna obsazuje místo městského důchodního. Žadatelé prokažte doklady schopností pro toto místo a přiložte lékařské vysvědčení. Žádosti se přijímají do 7. června t. r.

Upozornění. Manželky vojáků, kteří nastoupili vojenskou službu, přihlaste se u Národního výboru do 5. června t. r.

Slavnost otevření městského parku ve Slavkově u Brna koná se za příznivého počasí v neděli 3. června t. r. o 3. hodině dopoledne.

Firma Antonín Uzel, továrna na umělá střeva ve Slavkově u Brna přijme větší počet žen ve stáří od 18—50 let. Kdo má zájem o práci v tomto podniku, nechť se hlásí v kanceláři firmy v dopoledních hodinách.